

Asia: VN/6606/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi vaarallisten aineiden kuljetuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi annetun hallituksen esityksen (HE 220/2021 vp) täydentämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Lausunto

Kiitämme mahdollisuudesta lausua uuden VAK lain seuraamussäätelyosiota. Liikennevirhemaksun aktivointi määräysperusteinen on selkeää ja odotettua ja varmistaa tältä osin, että "ei kriittiset" asiat saadaan huomioitua ilman ajolupien menettämisen uhkaa. Samoin viranomaisen mahdollisuus antaa huomautus antaa positiivisen viestin toimijoille yhteistyöstä viranomaisten kanssa. Seuraamussäädäntö on kirjoitettu tarkasti, ottaen huomioon kaikki kuljettamisen osapuolet; erityisesti haluamme kiinnittää huomiota oikeudenmukaisiin päätöksiin ja ratkaisuihin, joissa vastuuhenkilö voi olla myöskin työntekijä, jolla ei ole mahdollisuutta oikaista toisten osapuolien virheitä tai vaikuttaa määritelyihin uusiin vastuuasioihin. Kuljettajasta tulee tämän lain muutoksen myötä kuljetuksen suorittaja. Tämä on sekä positiivinen asia, mutta saattaa vaikeuttaa uusien työntekijöiden saamista alalle.

Henkilökohtaisen vastuun lisääminen yrityksen kouluttamisvastuun lisäksi on turvallisuutta parantava asia.

Turvauhkiin varautumisen laiminlyönnit” on sanktioitu liikennevirhemaksulla. Turvauhkaan varautumisen kriteerit pitäisi määritellä siten, että ne vastaavat ADR:n mukaisia vaatimuksia. Emme pysty ennustamaan terroristisia tekoja tai erittäin epänormaaleja käyttäytymiä. Samalla on otettava huomioon, että esim. rautatieliikenteessä ei ole mahdollista saada valvontaa pyynnöstäkään paikalle, ratapiha-alueiden omien turvallisuusmääräysten mukaisesti. Ohjausta ja konsultointia tarvitaan viranomaisten puolelta alalla toimijoiden kanssa näissä asioissa.

Positiivista on myöskin paljon keskustelua herättänyt tilapäinen säilytys, joka on nyt määritelty paremmin kuin missään nyt koskemaan kuljetusmuodon vaihtumista satamassa, ja lisäksi rahtikirjat toimitukselle poissulkee tilapäisen säilyttämisen velvoitteet.

14§ Kuorman käsittely tiekuljetuksessa

"Tarpeeton kuorman käsittely" on koskenut räjähteitä ja muita erikoisvaarallisia aineita, ja kun tämä kohta laajennetaan koskemaan kaikkia vaarallisia aineita, niin elinkeinoelämän tekemät tehostamiset energiatehokkuudessa ja turvallisuudessa. Tehokkaiden toimitusaikojen ja toimitusmäärien toimittaminen esim. kriittisille asiakkaille kuten sähkö-, lämpökeskuksille, joille ei pääse kuin vetoautolla: eli onko siirtokuorma nyt mahdotonta tehdä matkalla kohteisiin perävaunusta vetoautoon toimituksen tekemiseksi ja mikä on todellisuudessa "tarpeettoman käsittelyn" määrittely?

: "Kielto kuormata- tai purkaa vaarallisia aineita yleisellä paikalla taajamassa ilman poliisin lupaa tai taajaman ulkopuolella ilman poliisille tehtyä ilmoitusta." Erikoisvaarallisten aineiden käsittelyohjeistus on laajennettu koskemaan kaikkia vaarallisia aineita. Miten hoidetaan kriittisen toimijan hätätilaus vs. luvitus tai poliisin luvan puute? Lupien puute tai luvan toimitusajoitus voi johtaa siihen, että vaarallisen aineen kuljetuskalustoa on pysäköityneenä taajamiin aiheuttaen toisenlaisen turvariskin, sen sijaan että kuorma saatetaan perille ja puretaan tai lastataan ja välittömästi poistetaan alueelta. Samoin luvituksen tiedot on määriteltävä yksityiskohtaisesti, erityisesti asiakkaan henkilötietojen suojaamiseksi. Hallinnollisen työn lisäys on merkittävä, jos tämä koskee myös normaaleja 3-luokan palavia nesteitä tai 2-luokan kaasuja. Lupakäsittelyn prosessit on saatava niin sujuviksi, että yhteiskunnan kannalta tärkeiden toimintojen ja niihin liittyvien toimitusten jatkuvuus pystytään varmistamaan.

Edelleen kohta 6) lähettäjälle, joka tahallaan tai huolimattomuudesta 20 §:ssä tai sen nojalla annetun määräyksen vastaisesti laiminlyö velvollisuuden varmistaa, että kuljetuksen lupa tai hyväksyntä on hankittu taikka kuljetuksesta on tehty ennakoilmoitus. Kenelle lupa myönnetään? Myönnetäänkö lupa tilaavalle asiakkaalle vaiko kuljetuksen suorittajalle, ovatko luvat kertakäyttö vaiko vuosilupia, saadaanko lupa sähköisesti vai miten siitä tiedotetaan, ja mistä kaikki osapuolet saavat tiedon, jos lupaa ei myönnetä. Riittävätkö poliisin resurssit lupa-asioiden hoitamiseen? Miten annetaan erikoisohjeita kohteeseen? Mikä on lähettäjän rooli tässä luvituksessa yleisesti?

Laki 14§: Poliisi voi lupahakemuksen tai ilmoituksen perusteella määrätä VAARALLISTEN aineiden...
Lisää sana VAARALLINEN useaan kohtaan, nyt tekstissä puhutaan vain aineista.

14§: Pakottavassa tilanteessa pidempiaikainen pysäköinti on ilmoitettava paikalliselle poliisille. mikä on pidempiaikainen pysäköinti?

"Ajoneuvon turvallisuuden varmistaminen pysäköinnin aikana on kuljetuksen suorittajan ja kuljettajan vastuulla, ei yksinomaan kuljettajan. Ajo- ja lepoaikamääräysten ja työaikalainsäädännön mukaan, kuljettaja ei pysty valvomaan ajoneuvoa ja samaan aikaan pitämään lakisääteistä taukoa.

VAK-tievalvontadirektiivin soveltaminen : 8) kuljettajalla ei ole määräysten mukaista todistusta ammatillisesta koulutuksesta vaarallisten aineiden tiekuljetusta varten; tässä tarkoitetaan, että kelpuutetaan virallinen ammattipätevyyskortti, vai tarkoitetaanko, että pitää olla vielä erikseen todistus mukana ?

Varkauksien ja muun tahallisen väärinkäytön estäminen mom13§, on liian tiukasti määritelty logistiikan osapuolille, erityisesti tarvitaan sitten estämisen keinot ja työkalut. Poliisin lupa käsitellä tuotetta taajamassa, ei tule estämään varkauksia, jos joku näin haluaa tehdä. Estämisen määrittelyä kaivataan. esim. ratapihoille ei voi omasta tahdosta saada vartiointia ja valvontaa.

ADR kouluttajien virkavastuu on epäselvää. Huomioitava mitä vaikutuksia virkavastuulla on.

Mitä tarkoitetaan s.25 "kuormasta puretaan vain ne vaaralliset aineet, jotka vastaanottajalle on lähetetty turvallisia menetelmiä käyttäen"? Mikä on kotitalouksien turvallinen menetelmä säiliöön mahtuvan tuotemäärän arviointiin. Tässä kohtaa vastaanottajalle "lähetetty"-sana on erikoisessa muodossa, kun kaikki tuotteet tilataan asiakkaan toimesta. Huoli asiasta on siksi, että normaalisti kuljettaja on kuorman vastaanottaja, ja hän ei säiliötä, tai laitteistoa tai määrää pysty mittaamaan tai vahvistamaan "ei-ammattilaiskohteista" ennen purkua. Samoin ei lähettäjäkään voi tietää asiakaskohteen turvallisen menettelyn käytäntöä.

s.27: laki 56§ "kuljetuksen suorittajan velvollisuus ilmoittaa kuljetettava rahti"? Mitä tarkoittaa rahti tässä kohdassa onnettomuusilmoitusta tai vaaratilanneilmoitusta eli tässä kohtaa pitäisi käyttää sanaa kuljetettava tuote.

Liikennevirhemaksu voidaan määrätä tie- ja rautatiekuljetuksissa 6) lähettäjälle, joka tahallaan tai huolimattomuudessa 20§ tai sen tai rikkoo 64§ ... ajoneuvon tai kontin merkintään tai sulkemiseen liittyvän velvollisuuden? Miten lähettäjä voi olla varmistamassa kuljetuksen suorittajan / kuljettajan vastuulla olevat operatiiviset asiat kuten merkinnät, ja sulkulaitteiden käsittelyn? Lähettäjän on annettava ohjeistukset ja koulutus, mutta teknistä toimintavastuuta ei pitäisi sanktioida lähettäjälle.

Ilmoitettava alueelliselle poliisille, miten? Soittamalla 112 yhdistetäänkö siellä alueelliselle poliisille? Kokemus on että alueelliselle poliisille ei saa yhteyttä ja työajat puhelinpalveluun ovat erittäin rajalliset ottamalla huomioon, että kuljetukset toimivat 24/7, sekä meidän pitäisi nimenomaan olla poissa ruuhka-ajanliikenteestä, jolloin aamuyö ja virka-ajan ulkopuoliset työajat ovat meidän normaalia työaika.

Ei lausuttavaa

Ei lausuttavaa - toteaminen

-

Saarinen Sirpa
Neot Oy